

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Semesternytt

høsten 2022

Nyhetsbrev fra Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Anne Granberg og Johannes Servan under innspilling av podcast til Godt forberedt III (exphil-undervisning).

Kjære kollegaer!

Etter nær to år med pandemi, fann FoF raskt tilbake til normalen i 2022. Men om det har vore eit roleg år på instituttet, med lite drama, har det vore turbulent kring oss. Krig i Europa og stigande inflasjon påverkar også vår arbeidsplass.

Forsking og høgare utdanning går usikre tider i møte. Me har fått ein statsråd som vil markere seg og verke handlekraftig, ikkje alltid på den mest varsame måten. Dette har ført til stor uvisse om Noregs forskingsråd, som både fakultet og universitet er meir avhengige av enn me får inntrykk av i det daglege. Me får også klare meldingar om at offentleg sektor ikkje kan vente seg romslegare budsjett i åra framover, kanskje heller det motsette.

Dette får følgjer også for fakultetet vårt. På nyåret vil det kome ein ny finansieringsmodell, og det er lite truleg at han vil gi betre vilkår for humaniora. Saman med kutt i løyvingar, låge studenttal og høge straumprisar skapar dette vanskar for HF. Som dekanen seier det i budsjettet: «Vinteren er ikke lenger i anmarsj. Den økonomiske vinteren for vår sektor og vårt fakultet er her allerede.»

No skal det seiast at fakultetet har vore ute ei vinternatt før. Den erfaringa kan kome godt med no. I 2017 var økonomien til fakultetet i ein bølgedal, med eit opparbeida underskot på 30 millionar kroner. I 2021 var gjelda betalt ned. Men no går det mot underskot igjen, og dersom ikkje tiltak blir gjort, kan unnabakken bli bratt. Fakultetet bruker no ti millionar meir enn det får inn, sjølv om det allereie har vore gjort vanskelege kutt.

Utfordringa er såleis at me må minke kostnadane, men samtidig auke inntektene. Sidan 80% av dei totale kostnadane går med til løn, betyr det at talet på stillingar må ned. Fakultetet kallar det eit optimistisk anslag at det må kuttast ti stillingar dei næraste åra. Dette føreset at me ikkje får færre studentar, som me sjølv sagt ikkje har nokon garanti for. Stillingsreduksjon vil skje gjennom naturleg avgang, ingen skal seiast opp, men det må samtidig ligge ein langsiktig plan bak.

Dette betyr at fakultetet må redusere stillingar utan å redusere studiepoengproduksjonen. Fakultetet står difor overfor vanskelege val om vegen vidare. Det er allereie i gang eit prosjekt for å gjennomgå studieporteføljen på fakultetet, som har som mål å nå fram til ein «forenkla» studieportefølje. Det får nok ikkje størst konsekvensar for vårt institutt, men me må likevel vere budde på at me også vil merke det. 2023 kan difor bli eit interessant år.

Med beste helsing,

Instituttleiar Steinar Bøyum.

Tre nyansettelser som alle vil bli nærmere omtalt i vårnummeet 2023

[Christine Straehle](#), professor ved Fakultet for samfunnsvitenskap, Universitetet i Ottawa er ansatt som professor II her hos oss i perioden fra 1. januar til 31. desember 2023. Hun vil først og fremst være tilknyttet arbeidet med å utvikle et nytt studieprogram i “Philosophy, Politics and Economy”.

[Lukas Skiba](#) (teoretisk filosofi) og [Stefan Riedener](#) (praktisk filosofi) er begge ansatt i fulle stillinger som førsteamanuenser. Begge tiltrer ventelig i august 2023.

Fra instituttrådet

Orienteringssaker

Endringer i ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet

Tre endringer er vedtatt:

1) Man kan godkjenne mastergrader på under 5 år som grunnlag for opptak.

2) For å kvalifisere for opptak var det tidligere et krav at søkeren kunne dokumentere støtte fra minst én veileder med tilknytning til fakultetet. Dette kravet er nå fjernet fra selve programbeskrivelsen.

3) Dersom avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal kandidaten levere et sammendrag av avhandlingen på engelsk og et på norsk (tidligere var det bare krav om å levere sammendrag på engelsk).

[Ph.d.-programmet ved HF](#)

[Ph.d.-forskriften ved UiB](#)

BAHF-RET nedlagt

BAHF-RET hadde sitt siste opptak H22. Studieplassene er reallokert til et knippe BA-program ved HF. BAHF-FILO har fått 4 av disse plassene.

BA-program i *Philosophy, Politics and Economics*

FoF har fått tildelt 655 000 til «forprosjekter og

faglig pilotarbeid» innenfor rammen av UiB sin Humaniora-strategi 2018-2022. Midlene skal gå til å utvikle nytt studieprogram i *Philosophy, Politics and Economics* (PPE).

Verneombud ved FoF 2023 - 2024

Verneombud: Hans Marius Hansteen

Varaverneombud: Kirsten Bang

Vedtakssaker

Tilsetting i professor II-stilling knytt til utviklingsprosjekt i “*Philosophy, Politics and Economics*” (sak 17/2022)

Følgende vedtak ble fattet:

Instituttrådet støtter framlegget om å tilsetje Professor Christine Straehle som professor II for perioden 01.01.23 – 31.12.23, med atterhald om fakultetets sanksjon.

Utlysning og tilsetting i postdoktorstilling (sak 18/2022)

Følgende vedtak ble fattet:

Instituttet utlyser postdoktorstilling i politisk filosofi knytt til utvikling av ein PPE-grad.

Gjesteforskere høsten2022

[Marcel Kertels](#) er ph.d.-student ved Universität Bielefeld og skal være hos oss frem til mars neste år. Ole Hjortland er mentoren hans i tiden her ved FoF.

[Vincent Vincke](#) er ph.d.-student ved Centre for Logic & Philosophy of Science, Vrije Universiteit, Brussel. Han tilbrakte litt over tre uker her ved FoF dette semesteret. Sorin Bangu var mentor.

I tillegg til Vincent har Wittgensteinarkivet hatt følgende gjesteforskere denne høsten:

James Matthew Fielding, Integrated Digital Solutions for Cultural Heritage ([TAKIN.SOLUTIONS](#)), 5. - 15. desember. Fielding disputerte for [dr.philos-graden](#) her ved FoF 25. juni 2021.

[Daina Teters](#), Latvian Academy of Culture, 7. - 20. september.

[Nuno Venturinha](#), Nova University, Lisbon, 28. - 30. august.

Personalnytt

Paola de Cuzzani er blitt emerita

[Paola de Cuzzani](#) fylte 70 år 12. september i år og er dermed blitt emerita. Paola ble ansatt som førsteamanuensis ved FoF 01.05.1994 den gang det fortsatt het Institutt for filosofi og vi hadde tilholdssted i HF-bygget. I 2002 fikk hun opprykk til professor. Hun har en svært bred kompetanse og har bl.a. hatt flere verv innen medisinsk etikk. I tillegg til en rekke artikler har hun også publisert boken [Å lese medisinen. Normalitet og patologi i](#)

[den franske medisinfilosofi](#) på Spartacus forlag i 2003. Fra 2002 til 2006 var hun faglig ansvarlig for Bachelorprogrammet i idéfag. Hun utviklet også både bachelor- og masterprogram i idéhistorie som gikk i flere år her ved FoF. I den forbindelse utga hun sammen med Gro Rørstadbottnen boken [Tidslinjer: Ideenes historie fra Homer til Aasen](#) på Spartacus Forlag i 2009. Paola har også en rekke andre verv, publikasjoner og vært sentral i utviklingen av internasjonale nettverk. [CV-en hennes](#) viser ganske så godt hvilken kapasitet FoF nå mister som del av den faste staben.

Den beste måten å få et inntrykk av hennes innsats som filosof er gjennom hennes medarbeidere og studenter. Hans Marius Hansteen har skrevet om henne som kollega og samarbeidspartner. Han har gitt omtalen den betegnende tittelen “Nettverksbyggeren”. I tillegg har flere av studentene hun har hatt i disse årene ønsket å bidra med noen ord om hvor mye Paola har betydd for dem både i deres studietid, men også for tiden etter studiene.

Nettverksbyggeren

Paola de Cuzzani er eit ekte universitetsmenneske, av den typen som er meir oppteken av å søkja og dela kunnskap enn av å framheva seg sjølv. I tillegg til sine eigne bidrag som forskar og lærar, har ho lagt ned ein formidabel innsats for å byggja nettverk og fellesskap, og ho har vore svært viktig for mange yngre kollegaer. Sjølv vart eg kjent med Paola då ho dro meg inn i idehistorieundervisninga på byrjinga av 2000-talet. På den tida vart ho òg med i Knut Venneslan sine sosialfilosofiske seminar, som vart utgangspunktet for den forskargruppa for sosialfilosofi og politisk teori som ho etter kvart vart leiar for; *interkulturalitet* var eit sentralt tema, både som konkret utfordring og grunnlagsproblem. Det var medan Paola var leiar for Senter for fransk-norsk universitetssamarbeid i Paris, med kontor på Maison des Sciences de l’Homme, at eg fekk augo opp for evnene hennar som nettverksbyggjar. Opp gjennom åra er vi mange som har hatt glede av å delta på ei rekkje mindre konferansar, workshops og forskarseminar, ikkje berre i Paris og Bergen, men også i Roma og Genova, med internasjonal deltaking. Ein del publikasjonar er det òg blitt av dette. Alltid inspirerende og lærerikt – ikkje minst av di desse samlingane har vore prega av noko som Paola sjølv er ein eksemplarisk representant for: Intellektuell rausheit. [Forskargruppa for kultur, samfunn og politikk](#), som Paola tok initiativ til, har mykje å byggja vidare på – og vi vonar at vi får glede av mange års samarbeid med henne når ho no vert professor emerita

Foreleser, veileder og inspirator

[Theodor Sandal Rolfsen](#) er universitetslektor i religionsvitenskap ved UiT - Det Arktiske Universitet i Norge. Han har både bachelor- og mastergrad i filosofi fra UiB og tittelen på masteroppgaven fra 2017 er: [Philosophy and the Ethical Transcendence of Language: A Dialogue between Emmanuel Levinas and Jacques Derrida](#). Han har nettopp fullført sin ph.d.-avhandling i teologi ved UiT. Tittelen på denne er [Enjoyment and Transcendence](#). Om Paolas betydning for hans filosofistudier og ikke minst for veien videre skriver han:

Paola har vært en uunnværlig ressurs og inspirasjon for meg og mange andre på filosofistudiet ved UiB, og spesielt for oss med interesse og engasjement for nyere fransk filosofi.

Jeg ble først kjent med henne gjennom emnet 'Nyere Fransk Filosofi' en gang på tidlig 2010-tallet, hvor vi fikk øynene opp for viktigheten av de franske vitenskapsfilosofene Bachelard og Canguilhem for Foucault sin filosofi. Emnet demonstrerte en lekse som Paola skulle innprente i meg over årene; at nyere fransk filosofi ikke var, som den ofte blir framstilt, en spekulativ og pretensiøs lek med ord, men en streng, grundig og analytisk konfrontasjon med filosofiens grunnleggende spørsmål.

Paola's genuine engasjement for disse spørsmålene gikk utover dette emnet, både tematisk og i praksis. I ulike undervisnings og-veiledningssammenhenger samtalte vi om alt fra Pascal til Spinoza til potensialet for en emosjonsbasert etikk i Hume's filosofi. Det er dog helt klart som veileder på masteroppgaven min i fransk filosofi at Paola har betydd mest for meg. Hun fikk en student som nok hadde tatt seg vann over hodet, men hjalp meg i land ved å skolere meg i hvordan å orientere meg i utrolig kompliserte tekster, og løftet oppgaven til nye høyder med hennes intime innsikt i tradisjonen, fra et faglig, språklig og eksistensielt perspektiv. Som veileder gjorde hun ikke bare at jeg følte meg sett, men at det jeg arbeidet med faktisk betydde noe, for samtalene våre dreide seg bare delvis om oppgaven jeg skrev; de handlet først og fremst om selve tematikken som oppgaven forsøkte å sette ord på.

Fra våre samtaler på kontoret på høyden til kaféer i byen lærte Paola meg å løfte filosofien fra et akademisk felt til noe som omhandlet politikken, historien og livet.

Eirik Nising Lindeman er lærer i religionsfag ved Vågsøy ungdomsskole. Han skrev masteroppgaven *Thomas Hobbes naturtilstand og internasjonale relasjoner: tolkninger av konflikten i Ukraina* høsten 2017. Paolas forelesninger vekket Eiriks interesse for politisk filosofi, en interesse som har fulgt ham siden:

Paola de Cuzzani har betydd mye for meg og mine studier. Det er takket være henne at min interesse for filosofi ble større og utviklet seg i retning politisk filosofi. Jeg møtte Paola første gang våren 2011 når jeg tok faget «Innføring i den europeiske idehistorie». Resultatet av faget var en oppgave om Dante Alighieri og en ukes tur til Firenze etter eksamen. En tur som fortsatt lever godt i minnet.

Jeg fortsatte å ta flere fag med Paola i årene ved UIB og var innom flere politiske filosofer. Blant annet Benedict de Spinoza, John Locke og Thomas Hobbes.

Paola inspirerte meg til å jobbe videre med politisk filosofi. Vi hadde flere samtaler om både politikk og filosofi gjennom årene. Forelesningene med Paola var lærerike og spennende, og jeg så alltid frem til neste forelesning. Forelesningene ble også personlige fordi det ofte var noen få kjernestudenter som kom tilbake til hvert fag.

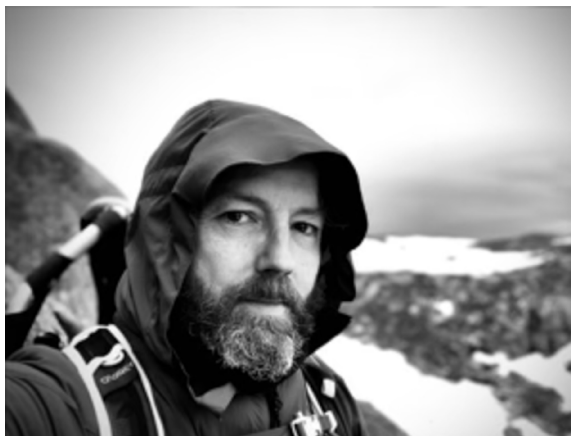
Interessen for Thomas Hobbes vedvarte, og i 2017 leverte jeg masteroppgaven min *Thomas Hobbes naturtilstand og internasjonale relasjoner: tolkninger av konflikten i Ukraina* under hennes veiledning. Paola var som alltid hjelpsom, tålmodig og fleksibel i møte med mine mange og uregelmessige innleveringer. Som veileder var Paola ærlig og stilte høye krav, og hennes tenkning er fremdeles med meg som en rettesnor. UIB uten Paola de Cuzzani vil ikke være det samme.

[Torbjørn Monsen](#) er journalist i Sør-Varanger Avis. Han har mastergrad både i russisk og i filosofi fra UiB. Tittel på masteroppgaven fra 2020 er: *«Persecute the Deviant» - investigating power's "apparatus" of social exclusion*. Samarbeidet med Paola har han også god nytte av i sin nåværende jobb som journalist:

Paola hjalp meg gjennom skrivning og utforming av masteroppgaven: "Persecute the Deviant". Her tok jeg utgangspunkt i Foucaults teorier om makt, stigmatisering og utenforskap og kom frem til det jeg mener var et tilfredsstillende resultat. Den endelige karakteren på oppgaven var B.

Dette var en komplisert oppgave å skrive, og i tillegg til filosofien, hvor jeg i tillegg til Foucault, spesielt benyttet meg av verkene til Agamben, Bataille og til en viss grad Nietzsche, også trakk på lærdommer fra antropologien for å skrive oppgaven slik jeg mente den måtte skrives.

Det var nyttig å ha en samarbeids- og sparringspartner i Paola, som møtte meg både hjemme og på kontoret i den intensive tiden som gikk til skrivning. Det var åpenbart at hun hadde den kompetansen jeg trengte for å fullføre en oppgave jeg kunne være fornøyd med, og jeg lærte mye om både fag og om måten man skriver en fagfilosofisk tekst på. Når jeg nå jobber som journalist i Sør-Varanger Avis er jeg også ganske sikker på at min tilnærming til sosiale fenomener jeg dekker i min jobb har blitt bedre som følge av samarbeidet med Paola.

Paul Bernnhard Lund kjenner nok mange fra Akademika Studentsenteret hvor han er fagansvarlig for filosofi. Paola har med sine forelesninger gjort filosofifaget levende og relevant for Paul og selv om han så langt ikke har fullført en master i filosofi er lærdommen fra Paolas forelesninger med ham for resten av livet:

Paola har hatt stor betydning for mange studenter ved det filosofiske fakultet i Bergen, og kanskje særlig for de som ikke har funnet seg til rette innenfor den såkalte analytiske tradisjonen.

For min egen del kom jeg til filosofien gjennom sosialantropologiens filosofer, og jeg må nok medgi at den første tiden som filosofistudent var preget av en viss skuffelse i forhold til egne forventninger til faget.

Dette endret seg derimot med Paola. Mitt første møte med henne som foreleser, var på et introduksjonskurs i filosofisk idéhistorie, med påfølgende studietur til Roma. Måten hun vevde sammen tenkningens historie, filosofi, og vitenskap, ga meg en forståelse av filosofien som noe uavsluttet, eller kanskje sagt på en annen måte, som noe under kontinuerlig tilblivelse.

Reisen fortsatte videre inn i Spinozas filosofi, i dialog med, blant andre, Hobbes, Machiavelli, Rousseau, Locke, og Bayle – en reise som forsterket inntrykket av filosofiens tilblivelse, med alle dens implikasjoner for liv og samfunn, og hvordan tenkning, adekvat eller feilaktig, har påvirket, og fortsetter å påvirke, vår tilværelse.

Paolas introduksjon, sammen med Arild Utaker, til den franske epistemologiske tradisjonen, i hovedsak med Bachelard, Canguilhem, Cavaillès og Foucault, ble et fyrverkeri av et samspill mellom to filosofer, som på engasjert og levende vis, framviste en form for kritisk tenkning, dialektikk og begrepsanalyse på en måte som for alltid vil være med meg videre inn i filosofien.

[Fredrik Dreyer Moe](#) er stipendiat ved Institutt for sosialfag - Universitetet i Stavanger. Han har studert psykologi og tatt mastergrad i filosofi her ved UiB. Tittel på masteravhandlingen som han leverte i 2018 er *Historical epistemology. An exegesis of the epistemological object in clinical psychology and psychiatry*. Paolas veiledning har bidratt til at han har nådd et høyere faglig nivå gjennom alltid å være grundig. Han har også fortsatt samarbeidet med Paola noe som bl.a. har bidratt til en sampublikasjon som ble publisert i år.

Jeg husker godt mitt første møte med Paola, hvor vi diskuterte mitt tema for masteroppgaven min. Jeg skulle basere analysene mine på Michel Foucault, Georges Canguilhem, og Gaston Bachelard, og presenterte mine ideer. Hun brakte med et alvor og en tydelighet for hvordan temaet skulle begrunnes, hvilke premisser som ligger til grunn og i hvilken grad de er gyldige. Det endte med at Canguilhem fikk hovedfokus, noe jeg er svært takknemlig for i dag. Etter første møte fikk jeg med meg en god del lesestoff av Canguilhem. Dette var ikke nødvendigvis bøker eller lange artikler, men desto vanskeligere å få tak på. Canguilhem forutsetter at leseren kan sin filosofi og den/de vitenskapen(e) han skriver om. Å kunne drøfte dette med Paola har vært helt nødvendig og en fryd.

Jeg er usikker på om Paola forventet mye av meg, men jeg opplevde det slik, mye fordi hun alltid var fokusert og forberedt til veiledning, stilte kritiske spørsmål hvor jeg måtte forklare og begrunne. Hun var også tydelig på når hun var uenig med meg, når jeg var upresis, og når jeg tok feil. Alltid velbegrunnet og med en forsikring om at jeg forstod det hun sa; alltid mulighet for å diskutere. Jeg opplevde at Paola alltid var grundig i det hun gjorde, noe som gjorde at jeg etter hvert også ble grundigere. Hun har bidratt til at jeg har et høyere faglig nivå og større innsikt i filosofi generelt, og vitenskapshistorie spesielt. Paola har økt mitt vitensbegjær og min interesse for filosofi.

[Jonas Gamborg Lillebø](#) er førsteamanuensis ved Høgskulen i Volda. Han har både grunnfag-, master (2007)- og ph.d.-grad (2013) fra FoF. Paola var veilederen hans både på master- og ph.d.-avhandling. Filosofiens forankring i historien, samfunnet og kulturen samt hvordan den også nedfeller seg i språket er noe av det han har fått øynene opp for gjennom Paolas veiledning.

Paola rettleia meg på både mastergradsoppgåva *Vitskapleg rasjonalitet mellom sanning og historie. Vitskapsteorietiske refleksjonar over den vitskaplege forgjengaren i immunologiens historie* og Phd. avhandlinga *«Branchements» and «translation» as approaches to culture. An epistemological reflection on some aspects in the thinking of Jean-Loup Amselle and Paul Ricoeur*. Paola har vore veldig viktig for meg både med måten eg har arbeid med filosofi på og dei tema eg har arbeida med.

Eg fulgte for fyrste gong Paola si undervising på grunnfag i filosofi i 2002. Temaet var *Om metoden* av Descartes. Sjølv om eg var ganske umoden filosofisk såg eg ein metodikk i tilnærminga hennar som var tekstorientert, historisk og der analyse av omgrepa i teksten stod i sentrum. Det var ein måte å arbeide på som eg har lært mykje av. Seinare vart eg hennar student på masteroppgåva, deretter ph.d. og vi hadde mykje med kvarande å gjere i forskargruppa for sosialfilosofi. Særskild har Paola sine arbeid med og formidling av den såkalla franske epistemologien og George Canguilhem vore det viktigaste for meg. Ho har på mange måtar vore eit vindaug inn i ei europeisk tenking der den akademiske filosofien er forankra i historia, samfunnet, kulturen og ikkje berre er ein disiplin på universitetet. Paola var også den som fekk augene mine opp for korleis tenkinga nedfeller seg i språket. Å jobbe med oppslagsverk på diverse språk, for å forstå opphavet til dei omgrepa vi nyttar når vi tenkjer, er ein framgangsmåte eg lærte av henne og som eg har byrja å bruke sjølv. Eg vil også trekke fram at Paola for meg har vore ein generøs og tolmodig rettleiiar open for å diskutere forslag til litteratur og tema som eg har ville jobba med. Eg er veldig takksam for alt ho har lært meg og den inspirasjonen ho har gjeve meg.

Deirdre Cathrine Smith blir studieleder på IF

Deirdre Cathrine Smith ble ansatt som studiekonsulent ved FoF vårsemesteret 2015. Men hun var allerede godt kjent for de fleste ved instituttet bl.a. fra sin tid som filosofistudent fra grunn- til hovedfag. I tillegg til hovedfagsstudiene tok hun initiativ til å få publisert innlegg fra det årlige seminaret hvor stipendiater og masterstudenter fra Durham University og FoF holdt innlegg. Det resulterte i skriftserien *Proceedings of the Durham-Bergen Postgraduate Philosophy seminar*, Vol. 1: 1998-2003, Vol. 2: 2004 og Vol. 3: 2005.

Våren 2006 avla hun sin avsluttende hovedfagseksamen med avhandlingen *Johann Gottfrid von Herder and Ludwig Wittgenstein: A natural-historical approach to understand language*.

Etter fullført hovedfag jobbet hun i flere år for Wittgensteinarkivet (WAB). Hun var bl.a. med på alle WAB sine store EU-prosjekter, [DISCOVERY](#), [COSTA32](#), [AGORA](#) og [DM2E](#). I disse prosjektene har hun jobbet med publisering av Wittgenstein-faksimile, publisering av sekundærlitteratur om Wittgenstein ([Wittgenstein Repository](#), ed. WAB), evaluering av [Wittgenstein Source](#), korrekturlesing, tekstkoding, og semantic labelling (= å tillegge Ws tekster semantiske merkelapper). I tillegg underviste hun også en del som timelærer på exphil.

Hennes tid som studiekonsulent har også rommet mange (og kanskje stadig flere og flere) arbeidsoppgaver. Hun begynte med administreringen av ex.phil. og ex.fac. men overtok etterhvert mer og mer av studieadministrasjonen på fagstudiet hvor hun alltid var en svært god støtte for både ansatte og studenter. Alltid like ryddig og grundig noe som gjorda at hun opparbeidet seg en helt enestående oversikt. I seinere år fikk hun i tillegg ansvar for internasjonaliseringen.

Når Deirdre nå går over i en rådgiver-/studielederstilling ved IF ønsker vi henne all lykke. IF har vært heldige som har fått henne inn i staben og FoF kommer til å savne hennes ekspertise, hennes velvillighet til å bistå der hun kunne og ikke minst hennes gode personlighet. Men siden hun fortsatt er en UiBer både håper og tror vi at vi får glede av å møte Deirdre også i årene som kommer.

Gro Rørstadbotten har fått opprykk til Dosent

Gro Rørstadbotten har i høst fått et velfortjent opprykk til Dosent. Gro har i likhet med Deirdre langt fartstid ved FoF. Først som student fra grunn- til hovedfag hvor hun skrev avhanlignen *Bevegelser fra Sapphos lyrikk mot Platons Faidros. Språkets og skriftens Pharmakon: forgiftning eller frigjøring?* (1998) og seinere, etter flere års ansettelse, avla hun også en ph.d.-grad med avhandlingen [Plato - A Voice for Peace. Political Accountability and Dramatic Staging](#) (2018).

Som ansatt, først som timelærer og seinere i fast stilling på ex.phil. har hun vist at hun har et særlig talent for god og faglig fundert pedagogikk. Hun har bidratt i utviklingen av både ex.phil. og Akademisk skriving. I tillegg var hun en god støttespiller og medarbeider for Paola de Cuzzani under årene hvor FoF også hadde bachelor- og masterprogram i idehistorie. I de seinere årene har hun vist at denne kompetansen er gull verdt også på fagstudiet hvor hun har utviklet og ledet seminarene for studenter som skal skrive bacheloroppgave i filosofi. At hun har litteraturvitenskap og retorikk som kompetanseområder har i tillegg gjort henne til en god underviser på noen av våre retorikkemner, særlig RET202 Filosofi og retorikk.

Sindre Olaussen Søderstrøm ph.d.

Sindre Olaussen Søderstrøm disputerte 30. september. Avhandlingens tittel er: *Inference and Logical Implication*. Søderstrøm hadde prøveforelesning samme dag hvor oppgitt emne var *Externalism and internalism in the epistemology of logic*.

Veiledere: Ole Thomassen Hjortland og Paal Fjeldvig Antonsen.

Det er flere måter å danne seg oppfatninger om verden på. Vi kan tilegne oss informasjon ved for eksempel å lese vitenskapelige tidsskrifter, snakke med andre eller å bruke vårt sanseapparat. Vi kan også danne oss oppfatninger om verden ved å ta utgangspunkt i informasjon vi allerede har, og på bakgrunn av dette resonnerer oss frem til hva annet som derfor må være tilfelle. Alternativt hva annet som ikke kan være tilfelle.

Det er rimelig å anta at kun visse resonneringsmønstre er korrekte, og en sterk tradisjon hevder at studiet av logikk gir den riktige avgrensningen. Søderstrøm argumenterer for at dette på ingen måte er åpenbart. Vi har liten grunn til å hevde at logikk er studiet av korrekt resonnering. Faktisk er det slik, hevder Søderstrøm, at valget av en logisk teori er avhengig av mer fundamentale slutningsregler.

For å komme frem til dette resultatet gjør Søderstrøm en grundig analyse av hvordan vi skal forstå hva en slutning er for noe. En slutning er en psykologisk prosess, mens en logisk implikasjon er en relasjon mellom innholdet i setninger. Ved å gjøre den konseptuelle distinksjonen mellom en slutning og en implikasjon, argumenterer Søderstrøm for at vi er i stand til å løse fundamentale problemer i logikken selv. Blant annet viser han hvordan vi da er i stand til å drive med teorivalg i logikk uten at dette involverer å benytte seg av de samme logiske reglene man forsøker å rettferdiggjøre. Søderstrøm viser også hvilke betingelser som må ligge til grunn for at man skal være berettiget til å utføre en logisk slutning, og hvordan slike slutninger kan gi oss ny kunnskap om verden.

Sindre Olaussen Søderstrøm (f. 1990) har en mastergrad i filosofi fra Universitetet i Bergen (2016). Arbeidet med doktorgradsavhandlingen har vært finansiert av Norges forskningsråd, og er en del av det større prosjektet anti-eksepsjonalisme om logikk.

Fra venstre:
Professor
Ole Martin
Skilleås,
Første-
amanuensis
[Corine](#)
[Besson](#) (2.
opponent),
Sindre
Olaussen
Søderstrøm,
Første-
amanuensis
[Sebastiano](#)
[Moruzzi](#)
(1.opponent)
og komite-
leder Første-
amanuensis
Torfinn
Thomesen
Huvenes.

UNDERVISNINGSPLAN FOR VÅRSEMESTERET 2023			
Emnekode	Emnenavn	Forelesning/Seminar*	Emneansvarlig
Obligatorisk BA program			
FIL120	Filosofihistorie fra antikken til opplysningstiden	Hallvard Fossheim / Ole Martin Skilleås (deler forelesningene)	Hallvard Fossheim
LOG110	Introduksjon til formallogikk	Eivind Kolflaath / Kevin Cahill / Mette Hansen / Claus Huitfeldt	Eivind Kolflaath
LOG112	Introduksjon til filosofisk logikk	Torfinn Huvenes	Torfinn Huvenes
FIL251 / 252	Bacheloroppgave i filosofi	Gro Rørstadbotten	Gro Rørstadbotten
Obligatorisk MA program			
FIL344e	Forskningsemne i praktisk filosofi	Espen Gamlund	Espen Gamlund
Valgfrie emner			
LOG111	Deduksjon og metalogikk	Tore Øgaard	Tore Øgaard
FIL105 / 235 / 335	Sinnsfilosofi	Gunnar Karlsen	Gunnar Karlsen
FIL116	Innføring i moderne politisk teori	Jesse Tomalty	Jesse Tomalty
FIL218e / 318e	Estetikk	Ole Martin Skilleås	Ole Martin Skilleås
FIL233e / 333e	Filosofien i antikken	Hallvard Fossheim	Hallvard Fossheim
FIL247e / 347e	Epistemologi	Sorin Bangu	Sorin Bangu
FIL249e / 349e	Politisk filosofi	Jesse Tomalty	Jesse Tomalty
FIL231 / 232 / 310	Åpent emne (tema: Filosofi og kjønn)	Kristin Sampson	
BA i retorikk			
RET202/252	Filosofi og retorikk (RET252 med bacheloroppgave)	Hans Marius Hansteen / Gro Rørstadbotten (deler forelesningene)	Gro Rørstadbotten og Hans Marius Hansteen
RET250	Bacheloroppgave i retorikk	Amund Børdahl	Amund Børdahl
Didaktikk			
DIDAHUM2	Fagsamtale og muntlig formidling	Johannes Servan / Vibeke Tellmann	Vibeke Tellmann
DIDAFIL2	Filosofididaktikk 2	Vibeke Tellmann	Vibeke Tellmann

* Der det er både forelesninger og seminar står foreleser først.
 e En e etter emnekode betyr at emnet blir undervist på engelsk.

Mastergrader høsten 2022

Haakon B. Schröder: *Om løgn og bedrag og tillit i norsk politikk* (Veileder Espen Gamlund)

Jeg har valgt å fokusere på løgn i denne oppgaven, politisk løgn. Jeg tar utgangspunkt i fem stortingspolitikere som tar i bruk løgn for å oppnå økonomisk vinning. Disse løgnene kan karakteriseres som svarte løgner. En slik løgn har ett eneste formål; å lure mottakeren. Fire av politikerne anvender i tillegg det som av flere filosofer omtales som rød løgn. Den røde løgnen skaper filosofisk friksjon. Har denne løgnen ingrediensene som er tilstrekkelig for at det er en løgn i den hensikt å lure mottakeren? Jeg presenterer to perspektiver på løgn og bedrag. Det ene perspektivet, omtalt som standardsynet, argumenterer for at løgn og bedrag er ekvivalent og at løgn og bedrag også involverer moral. Det alternative synet er uenige og skiller mellom løgn og bedrag og argumenterer for at bedrag ikke må relateres til moral, fordi bedragerske påstander er moralsk nøytrale. Det alternative synet betraktes som Anti-bedragerske og Anti-absolutister. I denne diskursen bringer jeg inn det etiske rammeverket til stortinget. Et annet spørsmål er hvordan befolkningen responderer på løgn fra de folkevalgte. Jeg argumenterer for at det skjer et moralsk opprør i befolkningen fordi løgn og usannheter kan sidestilles med svik som påvirker tilliten. Hva er et moralsk opprør basert på? Jeg argumenterer for at dette opprøret hovedsakelig er basert på hybridmoral som involverer dydsetikk og pliktetikk. I forbindelse med oppgaven har jeg gjennomført en empirisk undersøkelse som skal kaste lys over hvordan tillit er ferskvare.

Disse problemstillingene ringer inn oppgaven min: Hva slags løgn har politikerne i mine eksempler begått? Har de gjort noe galt ved å lyve om handlingene de har utført? Hva er det som eventuelt begrunner at de har gjort noe galt? Jeg har arbeidet utfra en hypotese om at de eksemplene jeg beskriver er løgn uavhengig om det er en såkalt svart eller rød løgn. Særlig interessant er det at den folkelige definisjonen av løgn ikke oppnår konsensus i den filosofiske diskursen om løgn. Den røde løgnen skaper friksjon blant filosofer. Andre interessante perspektiver er at oppriktighet og nøyaktighet er dyder i sannferdighet. Samtidig kan det argumenteres for at vaghet er et virkemiddel som kan anvendes både hos den som vil formidle sannhet, men også hos den som vil ta i bruk løgn og usannheter. I en diskurs om løgn er det naturlig å bringe inn Pinocchio. Denne kjente figuren hvis nese vokser når det lyves opptar også løgnforskere. Kroppsspråk, eller sosial meteorologi, har både sine tilhengere og sine motstandere.

Frederica Genesini: *Social Identities and Representation - How Art Can Affect Epistemic Injustice* (Veilder Franz Knappik)

The aim of this thesis is to show how representation through art, both when it comes to the subject of the work of art and when it comes to the artist, can support epistemic - specifically, hermeneutic - injustice of marginalized social identities. Beginning with the claim that race and gender identities are socially constructed, I will critique the arbitrariness of social hierarchies, social roles and the expected behaviours tied to them. I will, then, use the constructed character of social identities as foundation to develop a discussion over the potential of art to challenge the expected social behaviours that come with belonging to a determined social identity. Specifically, I will tie artistic expression with epistemic injustice, explaining how art - as a reflection of social realities - can support oppressive systems by proposing images that replicate the situations of marginalization and precluding the access to places of popularization of art to individuals from marginalized social locations. At the same time, however, I will explain how art, thanks to its great imaginative potential, can be used as the instrument to re-think social roles and identities and to expand people's horizons by providing hermeneutic tools tied to marginalized perspectives that help in understanding people's experiences and that can improve the ways in which we think reality, thus bringing to more - epistemic and non - justice.

Nina Schreuder Kjelstrup: Om epistemisk tillit i en digital og sammenkoblet verden (Veilder Paola de Cuzzani)

Denne avhandlingen handler om epistemisk tillit til de som kontrollerer den digitale teknologien vi benytter i hverdagen. Summen av digital teknologi koblet til Internett utgjør en sosioteknisk sfære hvor vi lever våre liv, og hvor teknologien brukes av enkeltindivider, bedrifter og myndigheter til å forvalte våre materielle og immaterielle verdier. Det er derfor viktig at vi kan ha epistemisk tillit til at de som kontrollerer denne teknologien opprettholder et høyt kvalitets- og sikkerhetsnivå, og at vi som brukere kjenner til eller vet dette. Jeg fremholder at det reduksjonistiske syn på hvordan vår tillit til andres vitnesbyrd om dette kvalitets- og sikkerhetsnivået er berettiget, er nødvendig og mulig. Reduksjonisme har blitt kritisert for å stille krav om grunner for berettigelse som er vanskelig tilgjengelige, men jeg argumenterer for det motsatte. Gitt de sårbarheter og trusler som eksisterer i den sosiotekniske sfæren er det imidlertid slik at vi må være epistemisk årvåkne og sørge for at vi har gode grunner for vår epistemiske tillit. Der vi ikke har slike grunner, vil tillitsgivende atferd ende opp som blind tro.

Masteroppgave til irritasjon eller kanskje heller til ettertanke...

Irriterende masteroppgave

Haakon Ben Schrøder

Etter hvert forstod jeg at masteroppgaven min om løgn irriterte flere av mine venner.

At jeg skrev masteroppgave om løgn og bedrag påkalte oppmerksomhet fra venner og kolleger (og flere andre). Responsen var unison; så spennende, så interessant. Temaet visste alle noe om, liksom. En såkalt «no brainer».

Putin, Trump og Johnson

Alle kunne navngi løgnere og nevnte gjennomgående Vladimir Putin, Donald Trump og Boris Johnson. Jeg ville - før arbeidet med masteroppgaven - gitt min fulle tilslutning og også omtalt Putin, Trump og Johnson som løgnere. Putin, Trump og Johnson følger nemlig standardversjonen i den filosofiske diskursen om løgn. Standardversjonen tar ofte utgangspunkt helt tilbake til Augustin. Jeg argumenterte imidlertid for at verken Putin, Trump eller Johnson er løgnere. Da responderte omgivelsene med en kombinasjon av oppgitthet og irritasjon: Om jeg tror på det Putin, Trump og Johnson kommer med av påstander?

Selvfølgelig tror jeg ikke på disse påstandene, formante jeg. Og ble møtt med den hastige konklusjonen om at da er det naturligvis løgn. Fordi Putin, Trump og Johnson vet at det de påstår ikke er sant. Men denne argumentasjonen blir for enkel om bestanddelene skal brytes ned. Det er jo det filosofi ofte handler om.

Ikke løgn

Derfor argumenterte jeg for at det ikke kunne være løgn når Putin, Trump og Johnson vet at påstandene de fremsetter er usanne, og jeg som mottaker vet at påstandene til Putin, Trump og Johnson er usanne. Standardversjonen av løgn er etter hvert blitt utfordret av det jeg i min masteroppgave omtaler som det alternative synet på løgn. Dette betyr at en løgn er en løgn hvis og bare hvis hensikten er å lure mottakeren. Jeg tror ikke, selv om det er usanne påstander, at Putin, Trump eller Johnson har en ambisjon om å lure meg (eller deg).

Bald-Faced lies

I den nyere filosofiske diskursen argumenteres det for at når alle vet at det er usant kan det ikke være en løgn som har til hensikt å lure mottakeren. Derfor har denne varianten fått sitt eget navn, bald-faced lies. Den

beskrives også som en rød løgn. Det interessante med bald-faced lies er at disse har egenskapene som skaper (kraftig) irritasjon, selvopplevd sådan.

Deler ut strykkarakter

Ingenting er vel så provoserende som når du vet at det som påstås er usant, og avsender vet at du vet at det som påstås er usant. Det alternative synet i filosofien argumenterer dessuten for at røde løgner er moralsk nøytrale. Poenget er at det er mye vi kan irritere oss over uten at moralen settes i spill. Det jeg har erfart er at om jeg vil ha temperatur i diskusjonen, er det bare å begynne å snakke om min egen masteroppgave. Da pådrar jeg meg irritasjon og masteroppgaven får strykkarakter!

Etter masteren ved FOF dro Haakon til Sydney hvor han underviste NLA-studenter i filosofi ved International School of Management Sydney (ICMS).

Examen Philosophicum

Etter to lange corona-år og vel så det kunne vi høsten 2022 endelig planlegge og gjennomføre ex.phil. som normalt igjen. All undervisning var planlagt fysisk og ble også med svært få unntak – en og annen seminar-samling en og annen uke – gjennomført slik. Etter noen litt magre år hva gjelder antall kurs på årsbasis, ble det i 2022 igjen avvirket et tresifret antall kurs, nærmere bestemt 101 stk., fordelt på ni forelesningsrekker og 92 seminargrupper, undervist av en stab på 30 faste og 8 midlertidige lærere. I 2022 kunne vi første gang se at mer enn 1/3 av ex.phil.-undervisningen gikk på våren (oppunder 500 kandidater ved SEM V22 + 1400 kandidater ved SEM H22), en tendens som blir ytterligere forsterket V23.

Den nye mat.nat.-varianten ble gjennomført V22 og videreutviklet H22. Godt forberedt ble også implementert i MO-varianten H22. I skrivende stund er disse fremdeles under evaluering, men inntrykket er positivt. V23 starter også den nye juss-varianten opp, og når Godt forberedt rulles ut både her og ved PS-varianten, er dette prosjektet innført ved alle fakultetsvariantene.

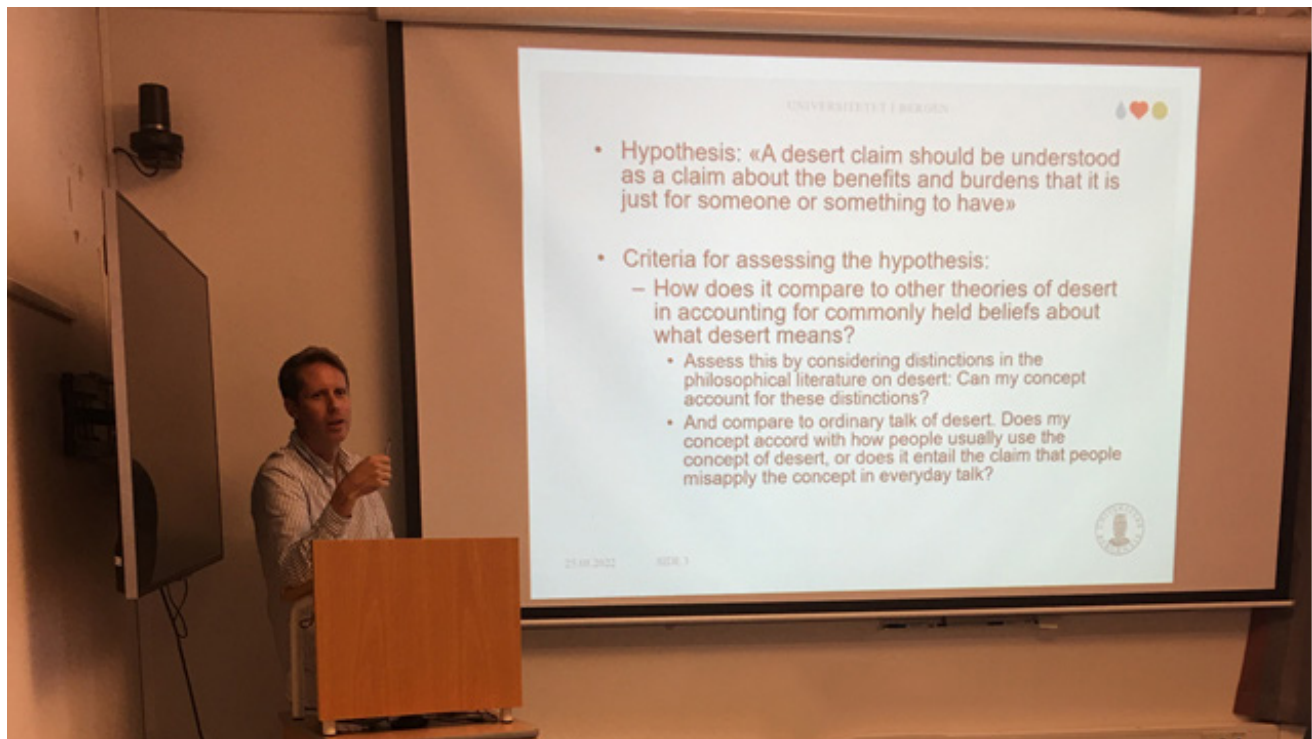
Instituttseminarer høsten 2022

25. august: David C. Vogt: "[Desert is short-hand for justice: Defining desert in terms of justice rather than justice in terms of desert](#)"

14. september: Arif Ahmed (Cambridge): "[Wittgenstein's Index Theory](#)"

22. september: Martin Gullvåg Sætre: "[Wittgenstein on the Primacy of Games](#)"

24. november: Carlota Salvador Megias: "[Philosophical Analysis in a Creative Key: A Hands-on Case Study](#)".

Fra David C. Vogts instituttseminar 25. august.

Forskningsgruppen Praktisk filosofi

[Christine Hobden](#), Senior Lecturer in Ethics and Public Governance, Wits School of Governance, University of the Witwatersrand, South Africa:

[*Political consumerism as a civic responsibility: it is time to \(also\) vote with our wallets*](#)

[Torstein Huvenes](#), FoF:

[*Moral Disagreement and Disagreement about Taste*](#)

Bergensnettverket for kvinner i filosofi

I forbindelse med at Twisha Mukherjee har flyttet til California har Francesca Scapinello over tatt som medleder for henne i nettverket. På grunn av lavt oppmøte måtte nettverket utsette sitt årsmøte til januar 2023. Nåværende lederduo (Anita Leirfall og Francesca Scapinello) har stilt seg til disposisjon for å fortsette i vervet. Ellers vil det bli forslått noen små endringer i nettverkets statutter.

Dette semesteret holdt [Kristin Gjesdal](#) (Temple University) innlegget "Nature, Ecology, Embodiment: Women Philosophers in the Nineteenth Century", 7. desember 2022.

Hegel (anti)kolonial

I august gikk arrangement nummer 4 og 5 i rekken “[Hegel \(anti\)kolonial](#)” av stabelen, denne gangen ved Humboldt-Universitetet i Berlin, i den samme bygningen der Hegel for 200 år siden foreleste bl.a. om sin hierarkiske raseteori og den påståtte nødvendigheten og verdien av slaveriet i de europeiske koloniene.

Arrangement nr. 4 (29. august) var en gjesteforelesning “[Philosophical histories as sites of racism](#)” av [Robert Bernasconi](#) (Penn State), forfatter av mange bidrag om rasisme i den moderne filosofihistorien.

Dagen etterpå fulgte nr. 5, en workshop om “[Hegel, slavery and abolition](#)”. Bernasconi og [David James](#) (Warwick) tok for seg Hegels diskusjoner rundt slaveri og Afrika, mens [Josias Tembo](#) (Radboud) utforsket nyere debatter rundt Hegel og Fanon i kontekst av slaveri og abolisjon. En egen seksjon så på Hegel i sammenheng med datidens abolisjonistiske bevegelser. [Lydia Moland](#) (Colby College), Hegel-forsker og forfatter av en nylig publisert biografi om den nordamerikanske kvinnelige abolisjonisten Lydia Maria Child, undersøkte hvordan Child bygger på Hegel når hun argumenterer mot slaveriet, mens abolisjonismeforsker og aktivist [Nathaniel Adam Tobias Coleman](#) (Warwick) kontrasterte Hegel med en annen kvinnelig abolisjonist som levde samtidig med Hegel, engelskvinnen Elizabeth Heyrick: i motsetning til Hegel lyttet Heyrick til slavenes frigjøringskrav under Demerara-rebelljonen i 1823, som begge to kunne lese om i datidens aviser.

Arrangementene rganisert av Franz Knappik (FoF) i samarbeid med Daniel James (Technische Universität Dresden), og finansert av Thyssen stiftelse. Serien “Hegel (anti)kolonial” utforsker den rollen som rase og kolonialisme spiller i Hegels tenkning og i post-hegeliansk filosofi, og fortsetter med nye arrangementer i 2023. Mer informasjon på hegelantikolonial.wordpress.com.

Ta kontakt med Franz Knappik (franz.knappik@uib.no) hvis du ønsker tilgang til videoopptakk av foredragene i serien.

Bergen Philosophy of Science Workshop 2022

20. - 21. september ble den tiende Bergen Philosophy of Science Workshop avholdt. Etter et par år hvor workshopen måtte avholdes digitalt var det denne gangen duket for å møtes på seminarrommet i første etasje her hos oss på Sydneplassen 12/13 igjen. Følgende holdt innlegg:

- [Chris Smeenk](#) (Univ. of Western Ontario): *Fuzzy Modularity and Crucial Simulations* (Joint work with Marie Gueguen (Rennes))
- [Nic Fillion](#) (Simon Fraser Univ.): *The argument view of computer simulations done right*
- [Ana-Maria Cretu](#) (Bristol Univ.): *Human Computers as Instruments*
- [Elay Shech](#) (Auburn Univ.): *Are Mesoscale Structures Natural Kinds? Reconsidering Batterman's Middle Way*
- [Vincent Ardourel](#) (IHPST Paris): *The reduction of hydrodynamics and singular limits*
- [Siska de Baerdemaeker](#) (Stockholm Univ.): *Into the Unknown: Exploring Dark Matter with Stellar Streams*
- [Alex Franklin](#) (King's College London): *Incoherent? No, Just Decoherent: How Quantum Many Worlds Emerge*

Martyna Daria Swiatczaks formidling av CNA-metoden

14. juni 2022 ble [Martyna tildelt International Visiting Fellowship](#) av [Johanna Quandt Young Academy](#) (finansiert av DFG, German Research Foundation og pålydende 15.000 EUR). Stipendet er til et 3-måneders forskningsbesøk ved sosialpsykologisk avdeling ved Goethe-universitetet i Frankfurt. Her skal hun i samarbeid med forskningsgruppen til professor i sosialpsykologi [Rolf van Dick](#) bruke CNA-metoden for å studere identitetsledelse og trivsel på jobb ut fra et konfigurasjonsperspektiv.

2. desember ledet Martyna en workshop om CNA. Denne var for forskere fra ulike disipliner, hovedsakelig psykologi. Flere, bl.a. forskere innen nevrovitenskap og statistikk viste stor interesse for CNA og ønsker både å bruke metoden og ser også for seg fremtidige felles forskningsprosjekter.

6. desember var hun invitert til å undervise på et seminar rettet mot avanserte masterstudenter og kolleger. Selv om psykologistudenter hovedsaklig undervises i statistiske metoder, var de svært interessert i CNA og metodens grunnlag. Martyna hadde også en fruktbar dialog med den fremste statistikeren ved instituttet der hun viste hvordan metoden fungerer ved å bruke den på et stort internasjonalt datasett for bl.a. å se hvordan ulike lederstiler henger sammen med utbrenthet på jobb.

Martyna Daria Swiatczak

CNA-metoden har som vi har vist gjennom flere semestre fått stadig større utbredelse og det innen ulike fagfelt. Deltakerne på Workshop og seminar ved Goethe-universitetet ble også informert om den kommende workshopen [Introduction to Causal Data Analysis and Modeling with Coincidence Analyses](#) som går av stabelen i Praha 15. - 18. mai 2023.

Antikkgruppen på Voss

Fra venstre:
Gro
Rørstadbotten,
Kristin
Sampson,
Kristian
Larsen,
Marilù
Papandreou
og Hallvard
Fossheim. Oda
E. W. Tvedt,
som også er
med i antikk-
gruppen, tok
bildet.

Antikkgruppen gjennomførte et arbeidsseminar på Voss 13.-14. desember. Møtet var først og fremst viet til å starte planleggingen av prosjekter og aktiviteter for de kommende årene, ikke minst tema og opplegg for Bergen Ancient Philosophy Symposium 2023, og til å oppdatere forskningsgruppens presentasjoner og nettsider.

FoF-folk i aksjon

Amund Børdahl har skrevet "Den tragikomiske Helena", en anmeldelse av Evripides' *Helena*, overs. Robert Emil Berge, Gyldendal 2022, i Vårt Land 11. november.

Espen Gamlund har hatt to samlinger på Litteraturhuset i serien "Hva snakker vi om?":

- ♦ "Hva snakker vi om når vi snakker om mennskeverd?" Samtale mellom Ole Martin Moen, OsloMet og Espen 3. oktober.
- ♦ "Hva snakker vi om når vi snakker om filosofi?" Samtale mellom Lars Fr. H. Svendsen, Einar D. Bøhn, UiA og Espen, 6. desember.

Hallvard Fossheim har holdt innlegget "Making a Mesh: On Realizing Interdisciplinary Research to Develop Equity Promoting AI in Health", European Association of Centres of Medical Ethics, Varese, 16. september.

Franz Knappik har holdt følgende foredrag:

- ♦ "Racism and metaphysics in Hegel", med Daniel James på konferansen [Hegels Zukunft](#), Humboldt Universität zu Berlin, 25. - 27. august.
- ♦ "Hegel, the history of philosophy, and the politics of memory", med Daniel James. Online-forelesning i rekken "Re-reading the Canon", SOAS London, 28. oktober.

Anita Leirfall har holdt følgende inviterte foredrag:

- ♦ "Om sannhet, løgn og bullshit", *Filosofikafeen i Røyken* (Spikkestad), 17. august.
- ♦ "Hva er opplysning?", *Filosofikafeen i Røyken* (Spikkestad), 17. august og *Filosofisk Hjørne* - Tønsberg, 25. november.
- ♦ "Om tid", *Filosofikafeen i Røyken* (Spikkestad), 23. november.

I tillegg har Anita deltatt på følgende aktiviteter:

- ♦ "Kant on Embodied Agency", innlegg på Workshop on Affordances, UiB, 10. juni.
- ♦ var medarrangør av Sommermøte i regi av Norsk Forening for rettsfilosofi. Invitert gjesteforeleser var Gerald J. Postema, Cary C. Boshamer Professor of Philosophy, University of North Carolina at Chapel Hill, og tittel på foredraget var [Rule of Law and the Dilemmas of Discretion](#). Juridisk fakultet, Universitetet i Oslo, 16. juni.
- ♦ deltok på St Andrews Kant Reading Party 2022 - *Kant and Fichte*. The Burn in Angus, 1.-2. august.
- ♦ presenterte paperet "The Way We Are in Real and Virtual Space", Workshop on Perception in Games and Virtual Environments, Det norske instituttet i Athen, 2. september.

Veli-Pekka Parkkinen har holdt følgende innlegg:

- ♦ "Variable relativity of causation is good", University of Kent, workshop ["New Perspectives on Causation in the Life Sciences"](#), 28 juni.
- ♦ "Variable relativity of causation is good", University of Tartu, konferans *Meeting of the East European network for philosophy of science*, 19 august.

Alois Pichler har hatt følgende presentasjoner:

- ♦ “[Wittgenstein: Philological and Semantic](#)”, på konferansen [11th British Wittgenstein Society Conference: Wittgenstein and AI](#), New College of the Humanities (London), org. Brian Ball, Alessandro Rossi, 29. - 31. juli.
- ♦ “Perspicuous representation, intermediate links, and intercultural understanding: From linear gapless series to xriscross album and participatory understanding” på den virtuelle workshopen [On Übersichtlichkeit: Wittgenstein's Perspicuous Representation and its Historical Genealogy](#), “, University Ca’ Foscari, Venice, org. Marco Marchesin (University of East Anglia), Beatrice Beccari (University of Ferrara and PUCPR), 8. - 9. september.
- ♦ [30 years of editing Wittgenstein at the Wittgenstein Archives at the University of Bergen: Developments and future perspectives](#) (YouTube), presentasjon på [7th ILWG Symposium “70 Years of Editing Wittgenstein - History, Challenges and Possibilities”](#), University of Milan, Milan, org. Frederic Kettelhoit, Jasmin Trächtler, Michele Lavazza, 7. - 8. oktober.

Kristin Sampson holdt det inviterte foredraget “Anti-Ødipus og økologi” på arrangementet *Hvor ble det av Ødipus?* Arrangert av [Forskergruppe for radikal filosofi og litteratur](#) (RFL, Universitetet i Bergen) i samarbeid med Litteraturhuset i Bergen, 26 november.

Kristin har også skrevet “Er livet for kort?” i *Avisa Hordaland* 5. november. I tillegg skriver hun et stykke om kjærlighet som blir publisert 24. desember i samme avis.

Christopher Senf hadde et gjesteforskningsopphold ved University Paris Nanterre i Frankrike hvor han deltok i den tverrfaglige forskningsgruppen [SOPHIAPOL](#) – i deler av høstsemesteret 2022. Oppholdet var sponset av professor Emmanuel Renault og finansiert av et stipend fra [Centre Universitaire de Norvège à Paris](#) (CUNP) med henblik på å utvikle sin forskning innen politisk og sosial filosofi.

David Chelsom Vogt har hatt følgende gjestekommentarer i BT:

- ♦ “Reisebrev fra solnedgangen” (om den politiske utviklingen i USA), 12. juli.
- ♦ “Om solidaritetsbegrepet i strømdebatten”, 6. september.
- ♦ “Samfunnsnyttebegrepet i Hordfastutredningen”, 7. november.

Sammen med Jørn Jacobsen ved Det juridiske fakultet, UiB, har David opprettet opprettet *Nordic Network for Criminal Law Philosophy* med 25 medlemmer fra de nordiske landene. De hadde sin første (digitale) workshop i desember 2022.

Julie Zahle har holdt følgende foredrag:

- ♦ “Methodological Holism in the Social Sciences”, gjesteforelesning Department of Political Science, Aarhus, Danmark i desember.
- ♦ “Under What Conditions, and How, Is It Possible to Generalize in Qualitative Research?”, plenumsinnlegg på [Trygdeforskningsseminaret 2022](#), Frischsenteret, Oslo i desember.

Tore Øgaard holdt innlegget “The Significance of the Use Criterion” på workshopen [New Directions in Relevant Logic](#), online 10. og 18. november.

Vitenskapelige publikasjoner

Amund Børdahl, «Wonderful Sampler» Radikal intertekstualitet hos den sene Bob Dylan, i [Den radikale Bob Dylan - Studier i et omskiftelig sangverk](#), red. Bjarne Markussen og Gisle Selnes, Scandinavian Academic Press, 2022.

Fredrik Dreyer Moe, **Paola de Cuzzani**, [The normativity in psychiatric nosology. An analysis of how the DSM-5's psychopathology conceptualisation can be integrated](#), *Philosophical Psychology*, online 6 October 2022.

Anne Granberg, Natality vs. Mortality: Turning Heidegger Inside Out, in [Heidegger and the Human](#), edited by Ingo Farin & Jeff Malpas, Suny Press, 2022.

Derek Ball & **Torfinn Huvenes**, [A puzzle about accommodation and truth](#), *Philosophical Studies*, online 4 July, 2022.

Franz Knappik, [No need for mineness: Depersonalization/Derealization Disorder and mental state types](#). *Phenomenology and Cognitive Sciences*, online 17 December, 2022.

Daniel James & **Franz Knappik** (2022). [Exploring the Metaphysics of Hegel's Racism: The Teleology of the 'Concept' and the Taxonomy of Races](#), *Hegel Bulletin*, online 7 December, 2022.

Christian Dahlman, **Eivind Kolflaath**: [Causal models versus reason models in Bayesian networks for legal evidence](#), *Synthese* 200, Article number 477, 2022.

Marilu Papandreou, [A Byzantine Metaphysics of Artefacts? The Case of Michael of Ephesus' Commentary on Aristotle's Metaphysics](#), *Philosophies*, online 11 August 2022.

Jesse Tomalty, Social Rights at Work, in [Being Social: The Philosophy of Social Human Rights](#), edited by Kimberley Brownlee, David Jenkins, and Adam Neal, Oxford University Press, 2022.

David G. C. Vogt, Straff og sosial urettferdighet, i [Straffens etikk](#), red. Geir Heivoll og Terje Emil Fredwall, Scandinavian Academic Press, 2022.

Gjesteforelesninger

Nuno Venturinha: [Wittgenstein on AI and Religious Belief](#), 29. august.

Vincent Vincke: [The Idea of "the right ethics". Pursuing Wittgenstein's Suggested Analogy to Logic and Mathematics](#), 10. november.

Nuno Venturinha

Vincent Vincke

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

